

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vadásznap kivételével).

Szám 1. mindenütt 1 krajczár.

Egy évfolyam ára

Egyben hához hordva vagy vidéken postai útközléssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

V. ker. Károlyi-utca 4. sz. ad.

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

Korrekció: Könyvkiadó és nyomda

Budapest, decz. 31.

A kvótáról a király döntéséig tételt Ausztriában a provizóriumról a 14. §. alapján rendelettel intézkedtek.

Új esztendő.

Új év, de vajjon új fordulat-e? Mert ez kell nekünk. Szomorú esztendőt hagyunk el. Politikában, gazdaságban, vesztéseket zúdított ránk, visszaesésbe döntött. A föld rosszul termelt, a felszereken, ólokban vész pusztított, az időjárás mostoha volt. Ezernyi szegényből lett inséges. Országunkat építgetjük, államát tenni akarjuk, de lám nyugtunk nincs benne. Lakótársaink szeretnének kiszorítani a házból, s ellentünk agyarkodnak szüntelenül. Hát a szomszéd, mely mellé építettük házunkat? Gonosz szomszéd, nem tudunk kijönni vele. Ausztria összekapott velünk, s most nem is tudjuk, hányadán vagyunk vele. Ezen disputálunk és civődünk az országgyűlésen, mintha nem volna bajunk magunknak is elég. Törvényhozásunk szörnyű meddősege van mögöttünk, előttünk pedig sivárság. A nyarat elöltötte a cukortörvény, a porrendtartás 16-ik paragrafusával; az ősz, telet elfecsérelte dérral-durrall.

Január elseje kritikás nap. Mert ekkorra nem egyezkedhetünk Ausztriával, törvényes intézkedés nélkül maradtunk nagy dolgainkra nézve. Mindezeket a mult esztendő megrohanta. Ausztriában megrendítette, nálunk kétségessé tette. Oda át németek és szlávok fajgyűlölsége a harmincz éves közjogi alapon nőtt veszélylyé, mert a németeknek nem kell parlament, melyben nem az övék a többség, kik századok óta uralkodtak. A szlávoknak pedig nem kell német uralom, mert ők többen vannak. Mivel pedig német és szláv az 1867-iki kiegyezésben látja boldogulása akadályát, mit várhatunk a tíz évenként megújításra szoruló gazdasági kérdések elintézésétől. Két esztendeig nem jöhettünk tisztába se a kvótával, se a többi elintéznivalóval. Most van rá négy hónapi határidő, májusig, mikor még minden jobban összeharodott.

Néma vaddal néz Európára az 1898-ki esztendő, amint a nemzetek kegyeletese emlékeztetése appellál, hogy gondoljanak az ötven év előtt történetekre. Akkor a szabadság szeretete lángolt föl a nemzetekben és

Bécsben is a szent eszmékért buzgó vér omlott a márcziusi napokban. Franciaország, Németország, Olaszország népei a szabadság himnuszát énekeltek és csatakiáltást harsogtak. Magyarország táborba szállt nemzeti jogaiért, és megírta a világ egyik legdicsebb szabadságharcát. Az 1898-ik esztendőben követeli tőlünk a historia, hogy megüljük a dicső emléket, és az 1848-iki törvények alkotását, amelyek fundamentumai most is állami rendünknek.

Ferenc József ő felsége trónjára is ötvenedikszor néz az új esztendő. Ausztria köszönti majd császársját nagy ünnepséggel, Magyarországon pedig fölszáll a fohász: éltesse isten a magyar királyt s adja meg magyarjainak az örömet, hogy a félésszázados koronás királynak nyújthassa hódolatát.

Az új esztendőben forr minden szárazon és vizen, köd nehézedik égen, földön. Nem tudjuk, virrad vagy borul. Ingadozva, kétség közt állunk az évválasztónál. Mi is kell nekünk, mi volna jobb, a régi vagy új? Azt látjuk világosan, hogy a század második fele megváltoztatta a világot. Az ideálok eltűntek, a szabadsággal törődni nem szeretnek. Teknősök, kereskedők, árnyaspolgárok gyűjtöttek, és ember — övő és számító. Az anyagiak hasznát lesi, s a roppant hadseregek mind a vagyon, a kézzel fogható érdekek védelmére állnak fegyverben. Azért nincs is valódi béke, hiába hirdetik, mert a fegyverek fenyegetik egymást. Az uralkodók azonban soha sem voltak oly békeszeretők, mint most. Mert aki veszt, nagyon sokat veszhet, talán mindent. Államaitak, népoket tehát kemény féken tartják, s a hadseregek hatalma még nem uralkodott annyira, mint ma, a világhódító cezarok korában sem.

Akármerre tekintünk, tépelődünk keil és nyughatatlankodni. Reményseink sem merik szárnyokat emelni, hogy tisztább, üdőbb, fényesebb világba ragadjanak. Adj isten az újévvel új időt nekünk!

Budapest, december 31.

× A király döntése. Amint az *Esti Hírlap* már tegnap jelentette, a kvótára vonatkozó királyi döntés ma megjelent a hivatalos *Budapesti Közlönyben*. A királyi szó fentartja a statusquo, vagyis 1898-ra 30:70 számlában állapítja meg a kvótát. A legfelsőbb királyi kézirat egyébként szó szerint való szövegében így hangzik:

Kedves báró Bánffy! Minthogy a magyar korona országainak és a birodalmi tanácsban képviselt

királyságok és országoknak törvényes képviselői között azon arányra nézve, melyben azok az 1898-ik évben a közös ügyek költségeihez járulni tartoznak, az 1867. évi XII. t.-cz. 19., 20. és 21. §-ai (1867. december 21-én kelt törvény 3. §-a, bir. törv. lap 146. szám) értelmében létesítendő egyezmény nem jött létre: a közös ügyek költségeihez való hozzájárulási arány kérdését az idézett törvény 21. §-a (az idézett törv. 3. §-a) alapján akképpen döntöm el, hogy az arány, melyhez a magyar korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok a közös ügyek költségeihez az 1887. évi XXIII. t.-cz. (1887. évi május 21-én kelt törvény bir. törv. lap 47. szám) alapján az 1888-tól 1897-ik évig terjedő időközben járultak, az 1898-ik év tartamára, is változatlanul fentartatik.

Utásítom Önt, hogy ezt köztudomásra hozza.

Kelt Bécsben 1897. évi december 30-án.

Ferenc József s. k.

B. Bánffy s. k.

× A nemzeti párt újja. A nemzeti párt tagjai holnap délelőtt tíz óra körül gyülekeznek össze a muzeumi körúti klubhelyiségben. A párt vezérét, Apponyi Albert grófot a párt nevében annak elnöke, Horánszky Nándor fogja üdvözölni.

× A honvédelmi költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága, hétfőn, január hó 3-án d. u. öt órakor a honvédelmi tárca költségvetéséről veszi tárgyalás alá.

× A delegációk határozatai. A hivatalos lap a kvótadöntéssel egyidejűleg hozza a delegációk határozatainak a jóváhagyást is. A határozatokat Szapary Gyula gróf és Hegedűs Sándor, a jóváhagyási záradékot pedig az uralkodó és a közös miniszterek írják alá. Hasonló intézkedésről ad hír a bécsi *Wiener Zeitung* is.

Rendelet a provizóriumról.

(Az *Esti Hírlap* telefonjelentése.)

Bécs, decz. 31.

Az osztrák hivatalos lap mai száma közli az összes miniszterek által ellenjegyzett azt a császári rendeletet, mely a *Kiegyezési provizóriumra* vonatkozik.

A rendelet a hirhód 14. §-on alapul és mindenben fentartja az 1898. év folyamára a státuskvót. Mindenesetre a legérdekese a rendeletnek az az intézkedés, mely szerint hatályát veszti, ha a közös ügyek tekintetében a magyar korona országai **a jelenlegi állapotot vagy a viszonyosságot nem tartják fenn.**

A három paragrafusból álló rendelet a következő intézkedéseket tartalmazza:

A magyar korona országaival eddig fennállott vám- és kereskedelmi szövetség rendelkezéseinek hatálya, a vámjövendelmek hovatordítása és az osztrák-magyar bankhoz való viszony az 1867. évi december 21-én kelt törvény 14. §-a alapján 1898. december 31-éig időlegesen fentartatik.

Azonnal, amint a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok és a magyar korona országai között az 1898. év tartama alatt a vám- és kereskedelmi szövetségre és az osztrák-magyar bankra nézve megegyezés jön létre, valamint arra az esetre, ha az ügyek tekintetében a magyar korona országai a jelenlegi állapotot vagy a viszonyosságot nem tartják fenn, a kilossátott rendelkezések, más irányú szabályozás fentartásával, **hatályukat veszítik.**

Január 1.

(Az *Esti Hírlap* tobo- (többször))

Törvénytelenül vagy törvény nélkül tovább kormányozni, ez az a dilemma, melyen a Bánffy kormánytök holnapig el kell igazodnia.

A rendelet kibocsátása törvénytelen, otot jelent, a rendelet nélkül való dadálkodás pedig azt a fura helyzetet teremti meg, melyben a kormány működésében bárki bármikor megakaszt-hatja.

Ha valaki megtagadja a határon a vámfizelést, teljes joga van hozzá, mert nincs törvény és nincs bírő, aki elintélné, ha valaki pénzt bocsajt ki nevének aláírásával, joggal teszi, mert nincs intézkedés, mely azt ilalmozná és még számos más furcsaságig talákozhatunk holnapról kezdve az ex lex állapotnak.

1898. január elseje **történelmi nevezetőség nap.** Magyarország az állandó vámtörlet jogállapotába lép és mégis az eddigi rend szerint és tovább, az Ausztriával való gazdasági közösség folytonosságát jogilag megszokta, de tényleg érvényben van változatlannal.

A kisegítő szükségrendelet kibocsátásával a kormány mindaddig várni akar amíg erre valamelyes bitői intézkedés nem készült. Mi így tudjuk, hogy a teljesen kész rendelet, ha holnap nem is, de jövő hét elején meg fog jelenni, mert a függetlenségi és 48-as párt a legutóbbi napok eseményei által s kényszerre, egyrészt nem fogja abba hagyni a provizórium ellen való küzdelmet, másrészt provokálni fog bírói intézkedést is, hogy az állapot törvénytelenségét igazolja és alapot teremtsen a **vád alá helyezési indítvány megletelére.**

A közjogi ellenzék értesülésünk szerint már a kvótának elidőtését is **szóval fogja tenni a képviselőház hétfői ülésén.** A függetlenségi és 48-as pártot ugyanis az a felfogás, hogy az 1867. XII. t. cz. értelmében a király csak akkor dönthet el a kvótát, ha a

két országgyűlés nem tud meg-
egyezni, ez idő szerint azonban
ez az állapot nem következtet be, mert
az országgyűlések az egység meg-
költésére még fel sem létek szólítva.
A kvótahívtóságok tanácskozásainak
eredménytelensége meg nem nyúlhat
alapot a királyi döntésre. De azért is
törvénytelenek tartják a kvótának
ilyeténképpen való eldöntését, mert a
67. XI. czikkkel úgy értelmezik, hogy
a királyi döntés tíz évre, nem pedig
egy esztendőre szól.

A képviselőház hétfői ülésén úgy
fordul már a napirend előtt, alkalmá-
lesz az országgyűlések ezekkel a kér-
désekkel foglalkozni.

A további intézkedések és a vád alá
helyezési indítvány felől a függet-
lenségi és 48-as párt valószínűleg vá-
sárnar estí értekezletén fog érdemileg
határozni. Még most is vannak ugyan
egyesek, akik a leszerelés mellett ér-
velnek, de ez az árnyalat előrelátható-
lag el fog némulni a túlnyomó többség
előtt.

Sokkal érdekesebb a nemzeti párt
felfogása ezekről a kérdésekről. Ez
ideig ugyan még nem tanácskoztak, de
már nyilvánvaló, hogy az a felfogás fog
érvényesülni, hogy a fölmerült zavarok-
nak első sorban nem politikai, hanem
közgazdasági jelentőségét kell elbíralni
és meri nem lehetséges, hogy valaki az or-
szág anyagi kárára tőrebedjék, bizonyosa-
vehető, hogy a nemzeti párt hozzá fog
járulni a kormány intézkedéseivel. An-
nál inkább valószínű ez, mert a holnap-
gyűlési beszédek a szabadelvű pártban a
követelmény gyanánt fogják hangoztatni,
ugy hogy az új év napja meghozhatja
azt a vára várt fordulatot a magyar
politikában, melyre ugyszólva az egész
ország osztandók óta törekszik.

A néppárt egyelőre azt hangoztatja,
hogy a rendeletek és a törvényen kívül
való intézkedések ellen állást fog foglalni,
de Zichy Nándor grófnál még nem
beszéltek, enélkül pedig nem sokat ér
a hírszerteletük.

Vasárnap este különben az összes
pártok értekezletet tartanak.

A külföldről.

Erussófi hercegről, a Mohrenheim
helyébe menő párisi orosz nagykövetről
egymélyen azt hírszerteleték, hogy új
állomására vivő útjában kiszállt Ber-
linben, hogy *Hohenlohe* kancellárral
tanácskozzék. A Sárta tengeren lejárt-
szódo események ezt a tanácskozást, ha
esakugyan megtörtént volna, rendkívül
fontosnak tennék. Ezt a hírt ugyan roba-
mosan megzafolták, de már maga az,
hogy ilyen hír keletkezhetett. föltöte
jellemző. A közvélemény természetes-
nek tartja, hogy Oroszország, Németor-
szág és Franciaország a kínai kérdés-
ben egyetértve foglaljanak állást Anglia
ellen. Amióta az angol-japan flottatünté-
tésnek híre jött, a német, francia és
orosz lapok heves támadásokkal illetik
Angliát.

Pedig hát erre, egyelőre legalább,
semmi közvetlen okuk sincsen. Azok
a kalandos hírek, amik Anglia állásfoga-
lásáról a világsajtóba is átmentek,
nehány idegesebb angol lap agyrméi.
Az angol kormány azonban nem lép
ki tartózkodó magatartásból. Beáította,
hogy sulyosan tévedett, amikor Orosz-
ország mellett a németek terjeszkedését
és télenül nézte Kinában, holott Németor-
szág helyét magának kellett volna elfoga-

lalnia. Az angol kormány belátja hibáját,
ami azonban nem helyrehozhatatlan, de
amit mindenesetre pótolni kell. Nem ra-
gadtatja magát semmilyen megmondolatlan
lépésre. Angol-szász nyugalommal és szí-
vossággal készülődik, és várja a pillaná-
tot, amikor a hibáját jóváteheti, a szenved-
telt kárt helyreállíthatja. Nem lehetetlen,
hogy éppen az angol kormány rendit-
hetetlen nyugalma igazgata az orosz, német
és francia sajtót.

Az év utolsó napján illik azokról a
nevezetesebb eseményekről legalább
futólagosan megemlékezni, amik az
1897. év folyamán az európai közvéle-
mény idegeit feszítették. Annál is inkább,
mert ezek az események utóhatásaitak
maig is éreztetik.

Legnevezetesebb eseménye minden-
esetre az, hogy az a politikai lépésor-
akna, amelyet közönségesen *keleti kérdé-
snek* nevezünk, a tavasszal részben
fölrobbant. A görög-török háborút ért-
jük. Az eredmény mindössze az, hogy
fojtó füsttel lett tele a levegő. A füst-
től sokan úgy ohajtanak szabadulni,
hogy az egész aknákat fölröbbséskák.
Majdnem mindegyik Balkánálamooska
remélt valamit a görök-török háborútól,
de egynek a reményei sem váltak be.
A sok családás mind tervekkel kohol a
tavaszra s az *abán lázadás* lesz alkalmá-
masint a karcoc, amelytől a balkán
világ lángba borol.

Ez az év különben *fejedelmi látoga-
tásairól* is nevezetes. Van valami kom-
munka benne, hogy a világbeke szilárd-
ságát soha annyira nem bírdelték, mint
ebben az évben, amikor mindenünnen
a legnagyobb veszedelem folyogott.

Az év halottjai.

Múlnak telnek a percek, gyorsan leper-
dül egyik óra a másik után. Sirjába kísér-
jük az 1897. évet s amidőn beleméltük,
meg akarunk emlékezni azokról a minden-
felé ismert személyiségekről, akiket ebben
a most már legvégül járó évben szöjtött ki a
balál az élek sorából.

Szomorú statisztika, mely egész serog
különbéveti zár magába. A *Magyar Hírlap*
mai számában olvastuk azt a statisztiká-
tát és adjuk itt a maga teljességében. Meg-
hallak:

Januárban: San Felice bíboros. Nápóly-
ban, Pápay István osztályfőnök Bécében.
Csikus István lovag altábornagy Bécében.
Petridisz kultuszminiszter Athénben, Zichy
József gróf Bécében, Vajda János kiváló
magyar írnok Budapesten, Hegedűs Lajos
altábornagy Leibachban, Kaunitz Albert
gróf Prágában.

Februárban: Kozák Gusztáv báró, osztrák-
magyar nagykövete: Athenben, Kim
Gusztáv a Narodni Lysti szorkeztője Fló-
jenzben, Wolkenstein-Trosburg Henrik gróf
fővadászmeister Bécében, Millerwuzer Frigyes
udvari színész Bécében, Szentmiklósi
Pongrácz Károly gróf vezérőrnagy orsz.
képviselet Budapesten.

Márciusban: Richter Albert dr. volt
becsi első alpolgármester Bécében, Bourban
Lajos Károly Maria József herceg Aquilla
grófia Parisban, Csika Nándor püspök
Budapesten, Grimaldi volt miniszter Rómá-
ban, Hansen Károly az egykor sokat em-
legeltetett hípfőnök Altónában.

Áprilisban: Brahm János zeneszerző
Bécében, Stephan dr. póstaminiszter Ber-
linben, Lónyay János volt főrendiházi tag
Máramaroszigeten, Lützow Károly tanár úr
Bécében, Stagno Albert ismert tenorista
Genóban.

Májusban Ghika herceg volt román
miniszterelnök és külügyminiszter Buku-
restben, az algenoni hercege, királynének
névára a jótékonsági házir egészenél
Parisban, Eszterházy Miklós gróf Tatan,
Henrik Jenő Fülöp Lajos orlósnéi herceg
Zacoban (Sicília), Catty báró tábornag-
nagy Bécében, Latinovics Gábor címzetes
püspök Budapesten, Engelmann
Stuttgarban, Bourbon Izabella spanyol
infánszó, Engel Pál a Wiener Salonkati
kiadója, Bécében.

Juniában: Marcello Roasi kamaranövész
Belgrádban, Kammermayer Károly Buda-

pest volt polgármestere, Casimir-Perier Pál
senátor a volt köztársasági elnök nagy-
hátvaja Parisban, Széchenyi György gróf
Badenben (Bécs mellett), Wolter Sarolta
Bécében, Kuapp Sebástyén prelátus Wörs-
hofenben, Lönhart Ferencz erélyi püspök
Gyulafehérváron.

Juliában: Henri Meilbach író Parisban.
Augusztusban: Kozma Sándor főpüszök
Budapesten, Shevald Gyula dr. Bécs város
volt polgármestere, Horvát Gyula a Magyar
Hírlap főszerkesztője, volt országgyűlési
képviselet Budapesten, Balyány József
György gróf a magyar főrendiház tagja
Gleichenberghen.

Szeptemberben: Pulszky Ferencz Buda-
pesten, Péchy Tamás Késmárkon, Ujejszki
Kornél ismert lengyel költő Pavlovban
(Kelet-Galiczia), Charles Denis Bourbaki tá-
bornok, a francia császárgárda parancs-
nok a 1870, 1871. évi háboruban, Bayon-
nehan.

Októberben: Hefty László Budapesten,
Pulmann György az ékező és báldokosok
negyteremtője Chicagóban, Soumléiner
Hippolyt báró volt cs. és kir. nagykövete
Bécében, Teck Mari hercegnő, Henry
George ismert szocialpolitikus New-
Yorkban.

Novemberben: Giuseppe Strepioni híres
énekesnő, Verdi neje, Busseto mellett. De-
cemberben: Sternec admirális Bécében,
Daude Alfonz regényíró Parisban, Hohen-
lohe Maria hercegné, a német birodalmi
kancellár neje Berlinben, Loewe Adolf, a
Neue Freie Pressa munkatársa Bécében,
Görgey Kornél altábornagy Budapesten.

Ez a szomorú névsor Mennyi nev, meny-
nyi dicsőség! Illy embernek reményeit
vittek magukkal a sílet sírba czeek a na-
gok, kiknek neveit olvasván, igaz fájdalom
fog el bennünket ma, amikor az esztendő
Remetésére készülünk.

Tollhegygyel.

Budapest, december 31.

Derek, szerzeteltes emberek a mi vá-
rosatyúnk. Egymást és önmagukat legalább
nyagyon szeretik. Aggódo érdeklődéssel vi-
sellelnek egymás egészsége iránt, s öröme-
mel ragadnak meg minden alkalhoat, hogy
nagy képességeik és erőnyek emélt kü-
lönösen hódoljanak. Ez a szeretet és hód-
latot különösen szép kifejezést nyert, a
főváros esküdtorsólo bizottságának minapi
ülésén.

A bizottság, mely az elnök közfiszletel-
ben álló személyeből és véletlenül csak
egy bizottsági tagból állott, köreösönös ud-
vázások után délelőt tíz órakor ült össze
a tanácssteremben. Az elnök és a bizottság
nyugodtan tárgyított és vig pipaszó mellett
figyelt, amint a hivatalból kiendelt tá-
nácsgyűző az urnából kihuzott apró cze-
duléskétszóról hangos szóval tolvastá a ki-
sorsolt esküdtelket nevet.

Ugy fél tizenötök tájban a gyűző re-
kedt hangon jelentette az elnöknek, hogy a
bizottság működését befejezte. És ekkor
a bizottság felállott és az elnökhez for-
dultva, megláteltsgítól remegő hangon
szólt:

Méltóságos elnök úr! Melőtt fár-
daság munkánk után eltávoztunk, engedje
meg, hogy a bizottság nevében köszönetet
mondjak azért a fáradsátnal buzgószágeri,
paratlan türelémért és kitartásért, amelylyel
a bizottság tanácskozását, működését ve-
nelni kegyes vol.

Azútn hosszasanban méltatva a méltó-
ságos elnök érdemeit és erőnyeit így
végezte:

— És most engedje meg méltóságod,
hogy szerzeteltes és ragaszkodásunk kife-
jezése mellett ószinte szerencsekvánálain-
kat tolmácsoljam az új év alkalmából. Adja
szeg. (Dörgő éljenzés.)

A méltóságos elnök úr könykebe fuló
hangon köszönte meg a bizottság ragasz-
kodásaink és szerzetelének kifejezést.

A bizottság ismét dörgő éljenzésbe tört
ki. Azútn pedig a méltóságos elnök úr a
bizottságot koronofva meglegegedten tá-
voztolt.

T. Bonny

1897

Még néhány óra és az 1897-dik esz-
tendő a múltó összes eseményeivel
szenvedéseivel, örömeivel és küzdel-
meivel.

A letűnő év politikai történetének
lapjain emlékezetesek lesznek a *sajtó-
szabadságeri*, a *heribéd 16. §*, ellen
folytatott küzdelmek a nyári obstrukció-
vál. Majd jöttek az *összeférhelleneségi*
viták s az év végével az osztrák köz-
gazdasági *kiegyezés* kapcsolatos kér-
dések merültek fel az új obstrukcióvál s az
eből keletkezett mostani feszült poli-
tikai helyzetell.

A budapesti fejedelmi látogatások
fényes napjai, a német császár híres
felköszöntője, a tűz szobor királyi aján-
doka az év eseményeinek kimagasló
mozzanatait képezik. Szomorúan tognak
azonban emlékezni a *rossz aratásra*
s az idén kezdődött *arató-sztrájkra*.

A szomszédban *Ausztria* nagy alkot-
mányválsága, a csehek és németek nagy
fajharca, a messze nagy világban pedig
a *görög-török háború* alkották a fő-
eseményeket.

A magyar *Moraványi-ügy* s a francia
Dreyfus-ügy nagyobb hullámokat
vert eseményeket képeztek.

Amíg a közművelődés terén a buda-
pesti Magyar Színház megnyitását, a
népszínházi igazgató változását,
Nopcsa intendáns bukását, az iparmű-
vészeti muzeum megnyitását jegezhet-
jük fel az érdekesebb budapesti esz-
emények közé, addig a bünkrönika és a
dob-utazó gyilkossággal a feleséggyilkos
mórnök ügyével szagpogodott. A már
szokásossá váló karácsonyi rablójül-
kosság vagy postarablás az idén elma-
radt. A helyi közlekedés terén a
Lóvasút átalakulása képezi az 1897. év
eseményét.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Franciaia foglalások.

Káiro, decz. 31. Az *Esti Hírlap*
távirata) Jó forrásból való hírek szerint
Fashadt francia expedíciók szálltak meg
a. Beuszóítotték azt mondják, hogy a
franciák gyorsan nyomulnak elő a
Niluson. E mozdulatok magyarázzák
meg az itteni kalonai körök izgatott-
ságát és azt, hogy Omdernant újra
okkupálni fogják az angolok.

Mohrenheim bucsuztatója.

Paris, december 31. (Az *Esti Hírlap*
távirata.) *Hanotaux* külügy-
miniszter *Mohrenheim* báró, a távozó
orosz nagykövét tiszteletére, bucsulako-
mát rendezett. A lakomán *Hanotaux*
külügyminiszter felköszöntőt mondott,
melyben kifejezést adott annak a saj-
nálkozásnak, a melylyel Mohrenheim
távozását a kormány, Paris és egész
Franciaország lakossága kísérei és ki-
fejezte azt a reményét, hogy a diplomaciai
kar csatlakozika donenjének távozása föl-
lőtt nyílváult sajnálkozásához. Az a benső
viszony, a melyben a két nagy nemzet
van, az általános harmóniának és bé-
kenés szolgálat. A miniszter arra a kiváló
diplomataúra üritette poharát, a ki fényes
pályája folyamán nagy dolgokat mű-
velt és élt át és egész életének
erőit a béke és az emberiség nagy
feladatainak szentelte. Mohrenheim
báró nagykövét válszában emlékeztetett
ama becses rokonérés, szívélény barátsá-
g és ószinte szeretet felejtethetlen
bizonyítékaira, amelyeket Franciaor-
szágban szerzett és köszönetet mondott
Hanotauxnak, munkatársainak és elő-
deinek támogatásukért és e szavakkal

fejezte be beszédét: »A francia kor-
mánya, a francia nemzetre irítem
poharamat.«

Az angolok Kinában.

London, decz. 31. (Az Esti Hírlap
távirata.) A »Daily Graphic« mérvadó
helyről kapott közleményt hoz, amely
azt mondja, hogy a brit hajóhad ren-
deletet kapott a gyülekezésre Chemul-
ponál, hogy a brit diplomáciát Brown
pénzügyi tanács jogainak megvédésé-
ben állítsa. Port Arthurra nézve azt
mondja a közlemény, hogy Kína hiva-
latosan értesítette a brit kormányt
azokról a feltételekről, melyek alatt
Oroszország a kikötőt elfoglalta. Ezek nem
adtak okot Angolországban behatározás
mert Oroszország kötelezte magát arra,
hogy a től végével hajói a kikötőt
elhagyják. Ami Kiao-Cseot illeti,
külügyi hivatal és az admirális azon-
a nézetlen vannak, hogy a német okku-
páció a brit érdekeket a Kínai vize-
ken semmi módon sem fenyegeti.

Koch nem megy Indiába.

Berlin, decz. 31. (Az Esti Hírlap
távirata.) A »Nationalzeitung« értesülése
szerint Koch Róbert orvosnaggyógyelőre
nem tehetet eleget az indiai kormány
meghívásának, hogy Indiába jöjjön az
állati és emberi ragályos betegségek
tanulmányozására. Koch ugyanis valószí-
nűleg még sokáig, talán egy évig marad
Német-Kelet-Afrikában.

ESTI HIREK.

Az anya becsülete.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Lelektani szempontból felette érdekes
ügy van most elbírálás végett a buda-
pesti büntető törvényszéken. Két egy-
szerű iparosember megölt egy napszá-
most, aki mámoros fővel meg akarja
gyalázni anyjuk női becsületét. A me-
rénylet nem sikerült és ezt az elvágó
ember valószínű panaszos hangon mesé-
lte el egy korcsmában, ahol az assz-
zony két fia is ott van a vig lakomá-
zásnak persze örömai vége szakadt: A
két testvér anyjuk meggyalázójának
esett, és az egyik halálos szurást ejtett
rajta. A büntetőjogi szempontból is
felette érdekes eset részletei a követ-
kezők:

Öz. Pillár Ferenczné, szül. Me-
neska Maria férje halála óta két
felöltő ával együtt lakott Budán, szegé-
nyes, kis lakásban. Az ura hordár
volt és az özvegy, aki már 51 éves
volt, a két fia tartotta. Az idősebbik,
Lajos, már 25 éves és szobafestő, míg a
21 éves János kártyosjátékos. Most szeptem-
ber 5-én, szombat este 10 órakor a
kis család elment mulatni és beért egy
kávéházba. Résztul utközben,
szint ott a rendes törzskávéházban
egész sereg ismerősre akadtak. A több-
ek közt ott volt Bosnyakovits István
28 éves napszámos és Boszonyák
József 25 éves napszámos. A társaság
sok ital élvezete mellett egész 4 óráig
volt együtt. Pillár János, akinek a
sok ital már előbb megértött, elavozott,
veszte Lajos pedig magával szintén te-
hetetlen állapotban dühöngött. Eddig
anyuk így kísérő nélkül ment volna
haza, de Bosnyakovics ajánlkozott, hogy
elkíséri, amit az asszony el is fogad-
ta. Együtt mentek így a legy-utczába,
ahol Pillár János lakott. Egyzserre
a kísérő akinek a szabad levegő mámorra
lámadt, nagyon kézzel fogható módon
kezdett udvarolni az asszonynak, aki
előbb csak dorgálva szólt rá, de utóbb szó-
kokkal is illette magaviseletét. Az erős
férfiban fellamad az állati szenvedé-
ly és eleini kezdte az asszonyt. Ez
változott, mire dulakodás lámadt
között. Rövid idő múlva az uton hoz-
nyak érkezett a kávéháznál elhagyott társ-
aság egy másik tagja is, Boszonyák
József. Ez is rámadt az asszonnyra és
már már ő is követelte szerelmét. V gre
néhez küzdelem után az öreg asszony
hagyta magát a brutális férfiak kar-
jából, és bemenekült a lakásába. A két
férfi eleinte utána irauodott, de aztán

visszament a kávéházba, ahol az asszony
ott maradt fának. Lajosnak emondták
a dolgot. Ez hirtelen felkerekedett és
felkereste János fűvérét, akit rövid
keresés után meg is talált. Ezalatt a két
udvarló már ellavozott a kávéházból.

A két Pillár-fiu boszut illelve,
anyjuk meggyalázójának keresésére in-
dul. Bosnyakovitsot egy palinkamérés-
ben leték meg. Megvárják, míg kijött,
és ekkor minden szó nélkül nekies-
tek és kecsikkel lömérdék szurást ejtettek
rajta, amelyek közül egy a nyakán érte
és átvágta a fő ütérét, úgy hogy Bos-
nyakovits pár perc alatt kiszenvedett.

A rendőrség letartóztatja Pillár Lajost,
aki, a vizsgálát szerint, a halálos szurást
Bosnyakovison ejtette. A vizsgálát
nyomon ez a tényállás bebizonyosodott,
mire a királyi ügyészség Pillár Lajos
ellen a kir. 282. §-ba ütköző évs
felindulásban elkövetett emberölés
Pillár János ellen pedig ebben való
bűnrészség miatt vádat emelt a
törvényszéken. A törvényszék a jövő
hét elején fog határozni. Érdekes, hogy
mindkét terbelt szabadidőben van, ami
az igazolja, hogy a vádhatóság és a
bíróóság az ügyet enyhe szempontból
ítéli meg.

Városi ügyek.

A város pennája Királyi Pál
idejében a főjegyző még valósággal a
»város pennája« volt. Ma a főjegyző
az előző ügyosztály személyzeti ügyei-
nek a vezetője. Míg a Paller Ferencz
eddig főjegyző tanácsnokká választot-
ták, a legközelebbi közgyűlésen a fő-
jegyzői széklet betöltik. A hivatalos ki-
jelölt valósággal első sorban Rényi
Dezst jelölté a többi tanácsjegyzők át-
ugrásával. Rényi Márkus József főpolgá-
rmester előljte Rényi Márkus fő-
jegyző mellett évekig dolgozott, Márkus
főpolgármesternek is az oldala mellett
volt a most, amikor Márkus a főpolgá-
rmesteri székbe ült, maga mellé vette a
főpolgármesteri hivatalba Rényit. Most
előreljti maga mellé vissza a főjegyzői
hivatalba, de ismeretes az az iránzat,
hogy a városi közigazgatás új szerveze-
sekor a főjegyző vezetés alatt a szociá-
li ügyek a főpolgármester hatáskörébe
osztassanak be. E terv megvalósítása
nyug nem fog könnyen menni, mert
az önkormányzat hatásköréből a szociá-
li ügyek kiszakítása annak lényeges
esorítását képezi. de hogy e terv fenn-
áll, azt Rényi jelölése is mutatja. A
hivatalos kandidáló bizottság második
helyen Eszlav Sándort a legidősebb
tanácsjegyző, harmadik helyen pedig
Antunovich Géza tanácsjegyzőt jelölté.
— A Mely Béla, aki főleg a Ferencz-
városiak jelöltje volt a főjegyzői tiszra,
s aki a Kossuth-nyász alkalmával ült
fel tőlval, a kandidáló bizottság mel-
lőzte s így reá szavazni nem lehet.

A magyarországi új rendje
székesfejváros hatóság a közigazgatási cél-
szerűen kibővítette. Ma délután künnyár
a helyszínen a közigazgatási bizottság
s az új építkező munkálatát vette a vál-
lakozott. Holnapról kezdve a budai me-
szárosok neve is kötelező a közigazgatási
használatra.

Az anyakönyvi hivatalok szem-
lyzetése. Az állami anyakönyvi hiva-
talok új szervezése folytán szükséges
kezelő-személyzet kirendelés tárgyában
Halms János polgármester a következők
ép utazkodott: I. Budapesti I—III
kerület állami anyakönyvezetőség.
Anyakönyvezetőség: Márkus Ilca (tanács-
jegyző (II. kerület, Donáti-utca 46.)
Irodavezető írnök: Frey János. 2. Bu-
dapesti IV., IX., X. kerületi állami
anyakönyvezetőség. Anyakönyvezetőség:
Kálné Gyula előljáró (IX. Kálovin-
9.) Irodavezető írnök: Deacs Gábor. 3.
Budapesti V—VI. kerületi állami any-
akönyvezetőség. Anyakönyvezetőség: Mátyás
József kerületi előljáró (VI. gyár-utca
2.) Irodavezető írnök: Szokol Kálmán.
4. Budapesti VII. kerületi állami any-
akönyvezetőség. Anyakönyvezetőség: Ra-
kita Dezső tanácsjegyző (VII. Kertész-
utca 43.) Irodavezető írnök: Fischer
Béla. 5. Budapesti VIII. kerületi állami

anyakönyvezetőség. Hivatalos előljáró:
1898 január 1-től. VIII. József-utca
64—63. Anyakönyvezetőség: Komáromy
Ignác tanácsjegyző. Irodavezető írnök:
Hlavay Emanuel.

Rendőri hír.

— Tűzvizsgálat egy petróleum
gyárában. A soroksári-uti ásványolaj
gyárában megtartott vizsgálat alkalmával
a bizottság jegyzőkönyvet vett föl, mely-
ben kimondta, hogy a vizsgálatot meg-
indítják az ellen a munkás ellen,
akinek mulasztásából történt a tűz és a
robbanás. Az igazgatóság ellen nem in-
dítottak vizsgálatot.

— Betérés az adóhivatalba. A
szepi-szent-györgyi rendőrkapitányság
táviratlag arról értesítette a kapitány-
ságot, hogy az ottani adóhivatalba eddig
ismeretlen tettesek behatoltak, s a
Wertheim-pénztárt feltörték. Hogy meny-
nyi pénzt vittek el a betörők arról a
távirat nem tesz említést. Valószínűleg
tartják, hogy a betörés valame y nemzet
közti betörőbanda tagjai követték el.

Törvény előtt.

— Harminez szerző. Az önálló
vámterületi meggyűlést összehívó plaká-
tokat a kir. főügyészség besajtolpórolta.
Mint halljuk, a rendezőbizottság összes
tagjai elvállalják a sajtóügyi felelősséget,
egy ülésközi közös megállapodással
szövegezett falragaszokérr.

— Agguntapított munkás. Iszonyu
szerencsétlenség történt ma délben a
fővárosban. A nyugali pályaudvar egyik
műhelyében egy kazánt húztak fel a
munkások egy erre elkészített állványra
hogy azután alája építsék a kazán
talapzatát. Amíg a kazánt felhúzták, az
egyik köfél elszakadt, a kazán iszonyu
robbajjal lezuhant és a szó szoros értele-
mében összelapította Sadik Antal alatt
dolgozó munkást. A pár perccel később
a helyszínrre érkezett mentők
már csak a halál beálltát konstatahat-
ták. A holttestet a törvényszéki orvosi
intézetbe szállították.

Külföldiek.

— B. u. é. k. Ez a négy betű a
legnépszerűbb betű mostanában az
egész országban. Ezt írják mindenütt
apró névjegyekre, azt viszi el a posta
egyik városból a másikba, egyik csalá-
dtól a másikhoz, ezt nyomtatjuk mi
is ide, amikor lapunknak ebben a jelen
év utolsó számban halog w évet ki-
vámunk olvasóinknak. Ma leírjuk az
1897 év krónikáját s a hollapi szám
már az új esztendő eseményeiről fog
számot adni pontosan, lellesimeretesen.
Most, amikor egyik év a másikba fordul,
a határnál el kívánjuk olvasóinknak,
teljesíthetünk mindenkinek külön-külön
minden kívánsága. B. u. é. k!

— Kiténtetés. A hivatalos lap ma
száma közli, hogy a király Schönmayer
Erőd dr. budapesti egyetemi nyilvános rend-
előlt tanárnak, az orvosi tudomány és iro-
dalom terén szerzett érdemei elismerés-
ül a harmadszázlyu vaskoronairendet adó-
tápot.

— Valmerő rablás Tolanában.
Murcia mellett (Spanyolországi vakmerő
rablás történt a napokban. Nagy férfi
belépett Ferián Camela nyugalmizott
alredezés házának kertjébe és az öreg
urral akadozni kezdettek a narancs-
fármak megvele ügyében. Beszédkezés-
rőrhántak az esetüésben és egy őt, mint
szolgálat megközltek. Aztán nyugodtan
megreggerték a szobában és 28.000
márkát magukhoz véve, ellavoztak. Egy
kerdekpáros azonban a rablók üldözé-
séről indult és Lerca közelében el is
fogatta őket.

— Kivégzés a színpadon. Amerikai
lapok a következőket írják: Nem régen
brazília-as eset történt Chicóban. A
kivégzések a színpadon nem új dolog.
Minden romantikus dráma tele va

ezzel és Sardon, hogy a többi költőt ie-
verje, Tosca-jában a kivégzést rablással
bővítette ki. De az a kivégzés, mely
Sardou Theodora-jában a chilei színpad
deszkáin ment végbe, egyedül áll a
színházak történetében. Mivel a nevezett
dráma előadására nem volt elég a
színház személyzete, több chilei műba-
rát ajánlkozott a személyzet póllására.
Közöttük volt Enrique Salambo, akire
a hóhér szerepe jutott. Ez a Salambo
azonban örüiten szerelmes volt a társ-
saság primadonnájába. Mivel a színész
nem viszonzta szerelmét, az utolsó
felvonásban olyan realizmussal hurkolta
nyakára a köteleit, hogy a színház kö-
zönsége tombolva tapsolt. De a tapsra
nem jelent meg sem a színész, sem a
színésznő. A színésznő meg volt halva,
a hóhér pedig, míg a közönség még
tapsolt, megköltözve börtönbe kísérték.

— Anarkista-mérénylet Madrid-
ból írják: Fura história volt az, mely
deczember 23-án este a Carrera San
Jerónimo-utczán lejátszódott. Ott egy
szegény, öreg ember ment s anélkül,
hogy egy szót is szóló volna, egy órán-
k hosszú ingáját mozgatta a kezében
jobbra-balra.

— Új anarkista-mérénylet! kiálto-
ták az emberek.

Csakhamar elérjedt a hír a nagy
lövegben és egyszerre kifrűlt az utca.
A szegény örült öreg folytatta utját,
míg két rendőr pártfogásába nem vette.
A bator közönség, mely ennek látára
smét kibátorkodott az utcára, erre
öktelenül lármázni és fűlyolni kezdett.

— A földművelésügyi sikkasztás.
Tudósítunk távirata alapján meg-
irtak már, hogy Szabó Sándort, föld-
művelésügyi pénztárnokát, 65000 forint
sikkasztásért letartóztatták. Az eset
részleteiről a Magyar Hírlapnak még
a következőket írják: Baksa Lajos dr.
polgármester e hónap 28-án, kedden
delután a rendes negyedevi pénztár-
vizsgálatot tartotta meg a városi köz-
pénztárnál. Mikor az ártvári számadók
sok ügyével a bizottság kézen vóli,
megostvást a pénzt és azt az
alacsony krazajrigit rendben találták.
Baksa polgármester egész vődelően
azonban két darab ezresnek foly-
jegyzete a számai s nyomban utána
kérte Szabó pénztárnokot, hogy adja
elő a házi pénztár pénzkészletét is;
ami meg is történt olyanformán, hogy
Szabó elvitte az árvapénzeket és elő-
hozta a másik pénztárt. A bizottság
megolvasta a pénzt s azt is rendben
találta, de Baksa polgármesternek fel-
jött, hogy két darab ezresnek
nyomoz a száma van, mint az
előbbi pénztárnál. A polgármester
azt hitte, hogy az ezresek hamisak.
Hogy a dolgról meggyőződjének, rö-
gön jegyzeteket vettek fel arról, hogy
hány darab ezros van az egyik és hany
a másik pénztárban. Így jöttek rá, hogy
n m a pénz hamis, hanem az előbb
rendben talált árvapénzekből hiány
zenak az ezresek, mert azokat idő-
közben Szabó Sándor kirelta a cso-
móbol s bedugta a házipénztár készlete
közé, hogy az elszikkasztott összeget
pótolja s a hiányt fűdözze. A vizsgá-
lóbíró előtt a sikkasztó töredék-
tessent rajlott, de kijelentette azt is,
hogy Medvecsky ellenőr ártatlan a
dolgban s a sikkasztásról semmit sem
tudott. Csakadja csak a reggeli órákban
értesült a letartóztatásról. Felesége
azonnal a városházára sietett, éppen
ittthon időző hadapród-fűval s az elszik-
kaszott összeg teljes megtérítését felja-
naltta, bíróséghoz lekötötte hűzát és
80 hold földjét. Férjét azonban a bizot-
súck felajánlása után sem becsőtölték
szabadon.

— Anarkista betörő regénye.
Pörisből írják: Tegnap delután a sél-
lők nagy bűmulatúra elfogtak az utczán
a titkos rendőrök egy már idősebb
rezu embert, aki egy volt öltözve,

mint az angol papok. Elfoglalt és mindjárt lánczra is verék. Az elfoglalt pap nem volt más, mint Placide Schouppe, a híres betőrő, akinek a kilencvenes évek elején Párisban jólszervezett betőrőbandája volt, kik az anarkista propaganda órvé alatt egész sereg vezetését betőrőrest vették véghez. Geron, a titkos rendőrség volt főnöke emlékirataiban elmondja, mekkora nehézséggel járt a banda elfogatása, mely a Faubourg Saint-Martinban ültette fel tanyáját. A betőrőket csak kénszermunkára ítélték el és Guyannába vitték. Az ottani Saint-Lamain fogházban Schouppe egy Pini nevű társával és egy románul összebeszélte, hogy megszökjenek. Minden előkészületet megtettek és egy szép napon megszökött a teljes hármias túság egy csónakon, melyen a Maroni folyón felé felhaladtak, hogy Holland területen az éserődökben partra szálljanak. Pini és Schouppe egy falut akartak elérni, de a csendőrség mindig elrészelték őket. Pini golyót kapott a czombjába, ismét elfoglalt és visszavitték a bagnoba. Schouppe szerencsésen Mexikóba érkezett, de nemsokára Angolországba s innen hazájába, Belgiumba tért vissza. Antwerpenben egész sereg lopást követelt el, amiért öt évig volt elcsukva a büntetésének kiállása után ismét Párisba tisztele meg látogatásával. A rendőrség már régen tudta, hogy Schouppe itt van, de lakását csak néhány nap előtt tudta kideríteni. A papot most visszaküldik Guyanába.

A honvéd altisztek helyzete. Ezzel a címmel a Magyar Hírlap a következőket jelenté: Már többször volt alkalmunk, a hadsereg és a honvédség altiszteinek nyomorúságos helyzetét foglalkozni. A hadügyminiszter az illető delegációk elé egy javaslatot terjesztett, mely az altisztek sorsán némileg javít. A honvédelmi miniszter most 8224. sz. alatti szintén rendeletet bocsátott ki, mely a további szolgáló honvéd altisztek járulékait szabályozza. Az önként tovább szolgáló arizonalibbi altisztek, ama napirtéri év folyamata alatt, a melyben tényleges szolgálatuk 3., 4. és 5. évet befejezik első fokozatú szolgálattal jutalmat díj fejében kapják: az örmesterek és hason rendfokozatú altisztek havonként 35 koronát a szakaszvezetők, sőt, havonként 30 koronát a tizedesek s. b. 20 koronát. Ama napirtéri év folyamata alatt, amelyben tényleges szolgálatuk 6. és 8-ik évet befejezik második fokozatú szolgálattal jutalmat gyanánt: az örmesterek s. b. havonként 40 koronát, szakaszvezetők s. b. 35 koronát, a tizedesek s. b. 25 koronát. Ama napirtéri év folyamata alatt, melyben tényleges szolgálatuk 9-ik évet fejezik be és minden következő tényleges szolgálattal éven harmadik fokozatú szolgálattal jutalmat fejében az örmesterek s. b. havonként 45 koronát, szakaszvezetők s. b. 40 koronát, tizedesek s. b. 30 koronát. A nem arizonalibban szolgáló altisztek mindegyik csak az első fokozat szerint kapják jutalmukat. A jutalmadjukat az igényposztulának minden hó elsején előre fizetik ki. Amaz altisztek, kik nyolc év szolgálattal után, vagy a szolgálathoz való tényleges alkalmatlanság miatt, kilépnek az 1898-ik évi január elsőjén vagy ennél későbbi időponttól kezdődőleg élezcélú jutalmadjuk 25 százalékat kitevő végkielégítést kapnak. Amaz örmesterek tehát, ki a három éven túl mint valóságos örmesterek 9 évi szolgálattal, kilépésekor 545 forintot kap mint végkielégítést.

A Ferenozrend posztuluma. A Szent-Ferenozrend nagy veszedelmességet fenyegeti hazánkban. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy Rómából rendelték érkeztek, melyek nagyon megszöröjték és szinte átvilágítellenes teszik a Ferenozrend szerzeteseinek életét. A rend tagjai sem akarják magukat az új rendszabályoknak alávetni és legnagyobb részük el fogja hagyni a szerzetet. A kilépések már meg is kezdődtek. Szegeden van a rend hitudományi kara és ennek 1. és II. éves növendékei most kiléptek. mert a szigorított rendszabályok szerint nem tudnak élni. Ha a kilépések gyakoriabbak lesznek, a szerzetesrend megszűnik Magyarországon.

Kutya-gereznek. A kutya szőrös bőrért sok helyütt használták a föld kezekegésén ruházati anyagnak, de talán sehol sem oly mértékben, mint Mancsurában és Kínával szemben határos egyéb ázsiai országokban, ahol a kutyaiból óriási mennyiségben csakis ezen czélból nyéztesztik. Így pl. Neschwanganban — egy közbeeső vásárhely — a kutya gerezneforgalma, évente átlag 2 millió frankra rug. A gereznek szin, nagysága és a szőr hosszúsága szerint osztályozva, átlag darabonként 2 frankba kerülnek. Sok ezer száma nyéztesztik a kutvakat külön és egész szolgáló tenyészedékben; körülbelül 8 hónapos korukban agyonülik őket, a mi rendszeren től időnkben szokott történni, mert akkor szörük tömöttebb, fénylőbb és szebb.

Balázás Gintler Adóli vármegyei főszármvű 53 éves korában meghalt Veszprémben.

SHZINHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

- A Nemzeti színházban:** A eskő. Döcny Lejtos vigjátka. Főszereplők: Cs. Alsógy Irma, Gerő Lina, Aratóhly Margit, Pálly, Vízváry Zoltán. Kezdeté 7 órakor.
- A városi színházban:** Dömötör Elek operája. Főszereplők: Kacser Margit, Aratóhly. Utána Coppola. Delibes baletje. Kezdeté 7 órakor.
- A népszínházban:** Az ördög nátkaja. Gécsy népszindere. Főszereplők: Bótkócs. P. Lukács Juliska, Gáspár Mariska, Kiss, Schmaus, Vidor. Kezdeté 7 órakor.
- A víg színházban:** Székes Katalin. Vass Rikárd drámaí részéje. Főszereplők: Fáy Szerecsna, Lányos Mka. Mohárd Rozsa, Tapolczai. Góth. Kezdeté fel 8 órakor.
- Amagyar színházban:** A kikapós palikárns Gandillot bohózat. Főszereplők: Heltay Aranka, Aranyosi Janka, Szilágyi Balla. Boross. Kezdeté 7 órakor.

Azelbecsátottak A nemzeti színház elégedetlenségi közli csak Heltay Laura és Kacser Irén maradtak követeléseik és egy hónapig napjall megcsüggenk az intézsi tulajdonok lenni. Csak ók kelten nem fogadták el az igazgatóság feltételeit és nem írták alá a szerződéseket. Mint értesültünk, az igazgatóság az utolsó perczig abban a reményben volt, hogy a nevezettek megmondóják a dolgot és csak ma délután kérte vissza a szerződést, amelyeket a jövő héten kellett volna eljásztaniuk. Ezeket a szerződést Szacsaynak és Ligets Juliska-nak osztították ki.

Videki színház Mekkos Emma, a népszínház ösztöndíjas tagja, mint értesültünk a jövő szezonra Szalkai Lajos színházgató sekesfőbörvéri társulatához szerződött drámaí hosnőnek. A fiatal színházi szép tehetség, egyes leány, aki bizonyára hasznos tagja lenné a Szalkai társulatának.

A kulisszák mögöl.

Történt pedig, hogy Varsányi Irén a vígszínház bájos náivója elvesztette a babilonyakötőjét. Vala pedig ez a vörös selemből készült harisnyakötő drága emlék és nagyon bándokott utána a holló haju Trilby Tüvé tette az egész öblözöjét, a szinpadí fojósot, a tógas nagy szinpadof is, de a kis pószing nem került elő.

Történt pedig, hogy a vígszínház bánatos Svengáliaja kölesón adta a legújabb szenecziós francia regényt a karváltott náivának. Hát amint lapozza az egyik lapot a másik után, amint olvassa az egyik fejezetet a másik után, egyszerre csak rábukkan egy ovasójele, amely vörös seleméből való és nagyon hasonlított egy harisnyakötőhöz. Sőt mi több: nemcsak hasonlított, hanem az is volt — az ő elvesztett harisnyakötője.

Amikor pedig Fenyvesi Deangyó vizsgazakapja a könyvet, egy ovasójele helyett kettől talát benne, a vörös selem harisnyakötő párját is.

Hámsza

Sport.

Bonafetések. Tante Roszt és Abnusz minden kötelezettségüköl jóróltek. Mindkettőt rossz ló volt a sport nem sokat veszteltek.

Franciaia kettőlátulajdonosok nyeregvénye. Franciaországban az idén öt versenytálló tulajdonos nyert akadályversenyekben 200.000 franknál többet. Az élén Mars-Brocard hiaszonny áll 342.000 franktal, utána következők: Menier Albert 265.000, Pinot bár 243.000, Liénart Károly 235.000 és Faider M. L. 205.000 frank nyeregvényvel. A győztes akadályversenylovak élén Solitaire a Grand Steeple-Chase de Paris győztese áll 168.000 franktal. A sampion-zsoké akadályversenyekben Collier volt, aki 63 győzelmet aratott.

A kerékpáros világbajnok. A párisi Veló-mely Európa legjobb kerékpáros lapja, legutóbbi számbában megállapítja, hogy a szép diadalok legt bb számát tekintve a világ kerékpáros bajnoka, Bourillon, a berlini, brüsszeli, hannoveri, antwerpeni, evellel nagy díjak és Franciaország bajnok versenyeinek győzteséért el. Utána következnek Arand, Protin és csak azu án következnek Moris, aki pedig az év két legzesztőbb diadalát aratta. Megnyerte ugyanis a két párisi uaggydíjat mindkettőben Bourillon, Nossánot, Yaap Edent és Protint, tehát a világ legjobb kerékpárosait hagyva maga után.

Henokol gróf loval. Henckel Arthur gróf színeiben három teljes testvér fog jövevő futni és pedig Czigánylegény, Csintalan, Cartouche, melyek mindhármán Aeron-Coresoli származnak. Marsh tréner ezeiken kívül a grófnak még 14 lovat készíti elő Oroszvárot a versenypályára, közül a veretlen Milleflower, azonkívül Menyecsét, Valentinet stb. melyek bizonyára a jövő esztendőben is be fognak válni.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentések a tőzsdekről.

- Agabonazúlet: Budapest.** A közlekedő unnepek miatt a forgalom igen sokat szűnt be, az értékpap árak pedig volt. Elkelt 100 g. Buca valótalan áron.
- A tőzsdék borsárjak kerültek forgalomba:**
 - Tiszavideki 10 0 mm. 76 kg. 12.00 frton
 - 100 > 70.5 > 12.80 >
 - Pestvidéki 100 > 78.5 > 13.05 >
- Egyéb gabonacemzetekben a forgalom,** pangott, az árak nem változtak. Lisztet 8.40 - 8.50, tengerit 5.05 - 5.25 és zabot 6.25 - 6.55 forintban adták el.
- A határnyeltesen a spekuláció csak egy részre töltött követhetében következnek csak elvételre jutnak létre.**
- Közlések:**
 - Buza tavaszra 12.01 - 12.04
 - Rozs tavaszra 8.70 - 8.72
 - Tengeri máj-jun-ra 5.37 - 5.39
 - Zab tavaszra 6.37 - 6.39

A deli tőzsdé zárlatjegyzék:

- Buza tavaszra 12.01 - 12.04
- Rozs tavaszra 8.71 - 8.74
- Tengeri máj-jun-ra 5.36 - 5.40
- Zab tavaszra 6.38 - 6.40

A budapesti értéktőzde. A külföldi magasabb ártörvényezések az irányzatot kedvezően befolyásolták, a forgalom azonban a spekuláció talákozódása következtében nem töltött nagyobb arányokat. Az értéktőzde előfordult kölesce: magyar hitel 380.75 - 361. osztrák hitelrész 351.90 - 352.80 lezármítoló bank rész. 246 — — — csrtárny-magyar államrész rész. 836. — — — csrtárny-magyar államrész rész. 245.50 — — — közúti vaspályára részvény 391. — — — vilamos vasút részvény 275. — — — 273.50.

Zárlatny maradás magyar hitelrészvény 381. osztrák hitel részvény 352.10 osz-magyar államvasút rész. 836.25 lezármítoló bank részvény 246. jezármítolóbank részvény 270.50 közúti vaspályára részvény 391. városi vilamos vasút részvény 276.30 forintban.

A deli tőzsdén jegyzések: magyar hitelrészvény 381.25 - 380.75 osztrák brügveny 352.40 - 352.75 osztrák-magyar államvasút részvény 836.25 - 336.75, lezármítolóbank részvény 246. — — — jezármítolóbank részvény 270.50 — — — rimamurányi vasmű részvény 245.59 - 245.25 közúti vaspályára részvény 391. — — —

városi vilamosvasút részv. 275.52 — — — forintban.

Zárlatny maradt: magyar hitelrészvény 381. — — — magyar aranyárjédek 121.40 magyar koronárjédek 99.60, pesti magyar koreskedelmi bank részvény 1410. — — —, osztr. hitelrész. 331.80 lezármítolóbank rész. vény 246. — — — jezármítolóbank részvény 270.50 — — — rimamurányi vasmű részvény 245.50, salgótarjáni közénbánya részvény 600. — — — deli vasút részvény 77. — — — városi vilamos részvény 276.50 — — — közúti vaspályára részvény 391. — — — forintban.

A gabonazúlet Bécében. A tengerentúli alacsonyabb jegyzések a bangulától elbágyasztották, az üzlet szünetelt.

Jegyzések:

- Buza tavaszra 11.91 - 11.93
- Rozs tavaszra 8.96 - 8.88
- Tengeri máj-jun-ra 5.33 - 5.65
- Zab tavaszra 6.69 - 6.70

A bécsi értéktőzde vásárlása következtében az árfolyamok mérsékelten emelkedtek.

Jegyzések: osztrák hitelrészvény 352.30 magyar hitelrészv. 380.75 — — — magyar arany jédek 121.40, magyar koronárjédek 99.60, angol bank 1.9.75 osztrák magyar államvasút részvény 336.50 forintban.

Piaczi árak.

(Az Esti Hírlap magánjelentése.)

A mai forgalom a központi vásárcsarnokban igen élénk volt. A kisüzimben eladások következőleg alakultak:

Hus: I. rendű leveles 72. II. rendű leveles 54 - 56. III. rendű leveles 48 - 56, vesepecsenye egész 63 - 80, rostifros 72 - 80, fohér pecsenye 72, tisztított vesepecsenye 140 - 150, marhanyelv yersen 72, pácizva 90, füstölt 140 krajczár kilója. Borjúhús czomb 100, eleje 72, pörkelték 60 - 72, Birkahús eleje 40, hátulja 52. Bárányhús első negyed 60 - 80, húsulja negyed 100 - 160. Disznóhús czombja lapozású 63, szűzpecsenye 100, csarj 80 - 90, füstölt sonka 80 - 100, prágai sadaj 110 - 115 nyelvi 30 - 35 kr szalonna 60 - 64, zsír 64, háj 60 - 64, kocsonyának való 64 kr kilónként.

Baromfi: Rántani való csirke 80 - 80, sütni való csirke 110 - 140, tyúk 120 - 140, bantani 180, 240, pulyka 400 - 500 kövér lud 400 - 700, sovány kacsa 140 - 160, kövér kacsa 200 - 260 krajczár páronként. Tisztított baromfi: csirke 60 - 55, esztár poulard 80 - 90, kappan 100 - 110, sov. kacsa 120 - 140, hízott 180 - 190 kr. drékent. pulyka 60 - 70, kr. lud kilója. 45 - 55 kr, elsőrendű zsír 80 - 90, haj 80, olaszított zsír 80 - 90 kr. libamáj 140 - 2.0 kilója.

Vadak: Nyul 100 - 140, fogoly 90 - 90, dzsemó 240 - 350, gerincek 400 - 700 kr, egyszemű, szárvas 45 - 100, vesepecsenyéje 1.80, kilója, ficzán 1.80 - 200 gyöngytyúk 80, orló szalonna 140 - 150, fűző 50 kr. vadkacsa 90 kr. drbjá. fenyvesmadár 60, párja.

Halak: Elő ponty 80 - 120, csuka 60 - 120, keszeg 100 - 200, süllő 80 - 160 krajczár. Jéglő halak: ponty 20 - 60, csuka 20 - 50, keszeg 120, fogas, süllő 80 - 160, apró hal 30 - 50. Lincac 300 krajczár kilója.

Külön árak: Tevel 120 - 130, főzőny 90 - 100, tojás 5 drb 20 kr, Conservált tojás 6 drb 30 kr, tea tojás 22 drb, főzni való tojás 30 drb, meszes tojás 35 drb 100 krajczár.

Tiszta orszákos: Nemesvári Arthur.
Buzilika-Kávéház
Vasárkötet 18. sz.
S. Nyroster estélyen ifjeli 3 óring egy Ejjeli 12 órahór az újv tisztoletére egy szűpen rendezett! 25
Szalon társjáték
A viághört Nápolyi Jambó zenekar közreműködésével u. az Angliedeti Casuar operatének fellépte.
Szabad bemenet. Kezdeté 8 órakor

A rangfokozat. Ürnő: (sétél) Szakácsonfjevel, szeméket jön egy ezredes. De szép ez a tábornok!
Szakácsonf: Közét csakolom nagysága ez nem tábornok hanem ezredes.
Ürnő: Honnan tudja maga?
Szakácsonf: En ne tudnám?

Gazdaghegyi Antal és neje
az Arena hívéház tulajdonosa 33
boldog újévet kívánnak
négyen díszelt vendégeknek és jobarársúknak.
Ha igaz lenne. Ugyed: Kedves barátom, amint az eládatott panszaból látom, önnek nincs igaza.
Parasztkicsa (mégösen): Hát hiszen, ha igazam volna, nem gyűnnék ügyvédek!